

Alta Havn KF

ÅRSBERETNING 2021

INNHALDSFORTEGNELSE

- 1.0 Styrets beretning**
 - 1.0 Organisering
 - 1.1 Havnestyret
 - 1.2 Administrasjon
 - 1.3 Formål og ansvarsområde
 - 1.4 Strategier
 - 1.5 Havnedriften
 - 1.6 Statistikk
 - 1.7 Prosjekter
 - 1.8 Andre forhold
 - 1.9 Regnskap
 - 2.0 Styrets oppsummering

Styrets beretning

1.0 Organisering

Alta kommunestyre er havnas øverste organ. Alta Havn KF ledes av Alta havnestyre. Den daglige drift av havnen forestås av havneadministrasjonen med havnesjefen som daglig leder.

1.1 Havnestyret

Sittende havnestyre ble oppnevnt ved kommunestyrevalget i 2019.

Havnestyret for 2019-2023 Vedtatt 22.10.2019.	Pol. parti Bru.rep.
Leder: Tine Klevstad	AP
Nestleder: Leif Åsmund Nilsen	SP
Styremedlemmer: Hege Christin Bjørkmann Espen Joramo Arnt Trygve Nilsen	H BR ANS
Varamedlemmer: Henriette B. Eilertsen Albert G. Vekve Kåre Simensen Lena Johansen Marte Wirkola	AP FRP AP H AP

Tabell 1. Styrets sammensetning i 2019-2023

1.2 Administrasjon

Alta havnevesen hadde pr. 31.12.2021 - 2 faste stillinger.

Havnesjef	100% stilling
Havnekaptein	100% stilling

Renhold av oppholdsrom og havnekontorer utføres etter avtale av rengjøringssselskap. Ekstrahjelp har vært engasjert til vedlikeholdsoppgaver etter behov.

1.3 Formål og ansvarsområde

I vedtektene for Alta Havn KF, er følgende formål og ansvarsområde definert:

- Alta havn skal ivareta administrative og forvaltningsmessige oppgaver tillagt kommunen i eller i medhold av havne- og farvannsloven.
- Alta havn skal sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Alta kommunes havnedistrikt og forvalte havnekassens eiendommer, innretninger, andre aktiva, samt realkapital stilt til havnekassens disposisjon med sikte på en best mulig ressursutnyttelse for havnens brukere og kommune.

Havnas brukere betaler for bruk av kaier og lagerplass m.v. i henhold til regulativ som fastsettes av styret. Havne- og farvannsloven med forskrifter fastsetter særskilte regler for betaling i form av avgifter og vederlag for bruk av farled, kaifront og kaiarealer i havnen. Avgiftene vedtas med hjemmel forskrifter og dokumenteres i et eget regulativ.

Havneadministrasjonen forestår myndighetsutøvelse og drift av bygg og anlegg, samt fakturering av avgifter og vederlag.

Alta havn er en flerbrukshavn som omfatter mange typer skipsfart. Hovedkategorier av brukere av Alta havn er cruise-, gods-, tank- og bulkskip, havbruk, hurtigbåter og fiskeri. Alta havn har også den største tilbyderen av marinaplasser til fritidsflåten i kommunen.

1.4 Strategier

Styret har som målsetning å videreutvikle havnevesenet til en effektiv og moderne bedrift som skal yte service til brukere av Alta havn.

Med utgangspunkt i denne målsetningen, har det i 2021 vært arbeidet på flere nivå for å videreutvikle Alta havn til en kostnadseffektiv og attraktiv havn for dagens og nye brukere.

1.5 Havnedriften

Generelt:

Aktiviteten i Alta havn har vært påvirket av den pågående koronapandemien på flere måter. Før pandemien var 2021 planlagt med over 60 cruiseanløp, men kun noen få anløp i slutten av året ble gjennomført. Fraværet av cruiseskip innebar et omsetningstap på opp mot 4.5 mill. kroner. Inntektstapet er betydelig og har hatt konsekvenser for den øvrige driften i havna. Det er for eksempel ikke gjort nye investeringer, vedlikehold er holdt på et minimum og reiseaktivitet har vært fraværende.

Under pandemien har det generelt vært færre henvendelser til havna og få initiativ til nye prosjekter og tiltak. Dette har ført til at man har hatt mulighet til å se nærmere på oppgaver som tidligere ikke har blitt prioritert. Blant annet har havna deltatt i utarbeidelse av kommunens eierstrategi hvor organisering av havna var et hovedtema. Arbeidet med ny havneplan er igangsatt og forventes vedtatt før sommeren 2022. Bruken av Alta havn har endret seg mye over tid, og kundenes forventninger til kvalitet og innhold i havnens leveranser er annerledes enn tidligere. Ny havneplan vil være et viktig styringsverktøy i denne utviklingen og også danne grunnlag for å beslutte havnas fremtidig organisering.

Miljø og klimaendringer får mye oppmerksomhet for tiden. Hvor vidt det skyldes klimaendringer eller naturlige årsaker, har man de tre siste årene hatt utfordringer knyttet til is i Altafjorden og i havneområdet. Det er særlig hurtigbåtene dette skaper problemer for, men også andre fartøyer må utvise aktsomhet. Det er forsøkt med isbryting men siden hurtigbåtene ikke er isklassifiserte har dette liten effekt. Om våren har flom i de store elvene ført med seg store mengder trær som blir liggende fjorden. Dette utgjør en fare for båttrafikken. Kystverket har ansvar for fjerning når trærne ligger i farleden, mens Alta havn har ansvar for det kommunale sjøområdet. Både isbryting og opprydding av trær er svært kostbart og gjennomføres kun der det er nødvendig av sikkerhetsgrunner.

Cruise:

Selv om koronapandemien satte en stopper for tilnærmet all cruisetrafikk både nasjonalt og lokalt i Alta viser tallene man hadde før pandemien og signalene i siste halvår 2021 at potensialet for cruiseturisme til Alta er stort. Samtidig har 2021 med tydelighet avdekket utfordringene Alta har med kaifasiliteter for cruiseskip. I 2021 har Alta havn måtte avvise nærmere 30 fremtidige anløp fordi skipene er for store til å legge til kai. Årsaken til dette er sikkerhetsbestemmelser og høyderestriksjoner knyttet til lufthavnen. Videre har noen større

prosjekter med leveranser av gods vist at det ikke lar seg gjøre å kombinere gods og cruise på en og samme kai når antall cruiseanløp øker.

Alta havn har arbeidet for å synliggjøre betydningen av cruiseturisme for reiselivsnæringen i Alta og utfordringene man har med kaifasilitetene. Som et resultat av dette og tidligere utredninger om ny kai, har kommunestyret bedt om at det utarbeides et grunnlag for investeringsbeslutning for å bygge ny cruise- og flerbrukskai.

Gods, varer og bulk:

I 2021 ble det totalt håndtert ca. 422.000 tonn med gods, varer og bulk over kai og havner i Alta kommune. Dette er noe ned sammenlignet med 2020, og kan forklares gjennom en nedgang i utskipet nefelinsyenitt fra Stjernøya og noe lavere volum av skifer. Alta havn er størst på våtbulk og gods, mens de private havnene står for hoveddelen av tørrbulk. Særlig utskipningen av nefelinsyenitt fra Stjernøya utgjør mye tonnasje. Alta havn (Marinekaia) er mottakshavn for jetfuel og diesel til Finnmark.

Det arbeides kontinuerlig med tilrettelegging for økt godstransport over Alta havn. Alta havn må tilpasse seg de nye fraktmønstrene for gods og varer og tilpasse seg disse gjennom dialog med eksisterende og nye kunder. Endret bruk av terminaler og tilrettelegging for nye kundegrupper vil være nødvendig for å opprettholde godstrafikk på området og over kai.

Persontransport:

De fylkeskommunale båtrotene befraktet i overkant av 27 000 reisende i Altafjorden i 2021. Det er en økning på 42% sammenlignet med 2020. Det er noe lavere enn antallet passasjerer i 2019, men må allikevel anses som et godt resultat med tanke på at landet har vært delvis nedstengt i 2021. VargsundXpressen står alene for 14 000 reisende i 2021. I tillegg til de fylkeskommunale rutene transporterte Barents Nord (NefelinV) 13 500 arbeidere frem og tilbake til Stjernøya. Fergesamband over Korsfjorden hadde ca. 24 500 passasjerer og 14 700 biler i 2021.

I løpet av året har det til en hver tid vært minimum to hurtigbåter som har hatt faste/daglige anløp til Alta rutebåtterminal. LoppaXpressen har to ukentlige anløp til Alta, og andre hurtigbåter benytter kaiene Alta ved behov. I tillegg har Nefelin V tre daglige avganger med arbeidere til Sibelcos anlegg på Stjernøya. Bukta er knutepunkt for persontransport og til sammen var det over 40.000 reisende over Alta rutebåtterminal og Bukta flytekai i 2021.

Fiskeri og havbruk

Alta kommune har tre havner tilrettelagt for fiskeri. Det er et stadig økende antall fiskebåter som benytter Storekorsnes og Urnesbukta som hjemmehavn. På Storekorsnes er det i tillegg fiskemottak. I 2021 var det registrert 74 fiskefartøyer i Alta kommune, en oppgang på 3 båter sammenlignet med 2020.

Fritidsflåten

Alta havn KF er kommunens største tilbyder av marinaplasser for fritidsbåter og andre småbåter med til sammen fem anlegg spredt i kommunen. Alta havn arbeider kontinuerlig for å gi kundene et best mulig tilbud, der kvalitet, miljø og sikkerhet er prioritert.

ISPS

Alta havn har tre ISPS kaier. Det er Terminalkaia (NOALF 002), Marinekaia (NOALF 005) og Bukta Tenderkai (NOALF 0018) som er godkjent av Kystverket.

Alta havn har gjennomført fire ISPS treninger og revisjon av ISPS planverket i 2021. Det er ikke påpekt vesentlige feil eller mangler hverken i fysiske anlegg, planverk eller håndhevelse av regelverket. Anker sikkerhet AS bistår Alta havn med ISPS trening og revisjon av planverk.

Alta Industribygg AS:

Alta Industribygg AS er heleid av Alta havn KF. Selskapets formål er å fremme industri og næringsvirksomhet innen Alta kommune, bl.a. ved leie og kjøp av tomtegrunn, oppføring av industribygg og utleie eller salg av industribygg.

Alta industribygg AS eier datterselskapet Blåskjellveien 7 AS som driver utleie av forretning- og lagerlokaler på havneområdet.

Alta Industribygg AS har følgende styremedlemmer; Tine Klevstad, styreleder, Arvid N. Pedersen, nestleder og Lise Mette Knudsen Heggheim, styremedlem. Havnesjefen er daglig leder av selskapet.

Regnskapet for Alta Industribygg AS og Blåskjellveien 7 AS hadde en samlet omsetning på kr. 5.168.807,- og et samlet driftsresultat før skatt på kr. 2.705.099,-. Begge selskapene hadde positive driftsresultater for 2021.

Vedlikehold

Som en konsekvens av koronapandemien og svikt i inntekter har vedlikehold vært holdt på et minimum, men noen større oppgaver som ikke kunne utsettes har blitt gjort. Blant annet har det blitt lagt ut nye forankringer til marinaen i Korsfjorden, ny forankring til marina på Storekorsnes og reparasjon av huller i kaidekke på Terminalkaia, og front på Bullkaia. For øvrig gjøres kontinuerlig vedlikehold av skader og feil på anlegg som er nødvendig for å ha en sikker drift.

Det er generelt noe etterslep på vedlikehold av kaier og anlegg, men det arbeides med vedlikeholdsprogram for å hente inn etterslepet. Med unntak av noen eldre trekaier, kan kaier, anlegg og bygninger karakteriseres som velholdte når alder og slitasje tas i betraktning.

Investeringer og nyanlegg

I 2021 har det ikke blitt gjennomført noen nye investeringer i anlegg, men på grunn av forsinket ferdigstilling (maling og solskjerming) av utvidelsen av havnekontoret, er sluttoppgjør på kr. 629.123,- for dette prosjektet regnskapsført i 2021.

1.6 Statistikk

I 2021 var det totalt 15.014 registrerte anløp til kai i havneområder i Alta kommune. Disse registreringene omfatter båter og skip knyttet til næringsaktivitet og som har AIS om bord. Fritidsbåter og andre fartøy uten AIS inngår ikke i statistikken. Fartøystyper som ikke har oppgitt antall i tabell 2 inngår i fartøystype Lasteskip/cargo.

Fartøytype	2017	2018	2019	2020	2021
Lasteskip/cargo	132	136	328	1 010	1 185
Bulkskip	526	181	141		
Cruise skip	18	18	27	16	4
Tankbåt	30	82	77		92
Hurtigruten	4		4	3	8
Brønnbåt	460	450	269		
Kystvakt	24	18	22		13
Fiskefartøy	2 324	161	373	844	1 758
Ferge	1 208	1 976	2 057	2 056	2 070
Hurtigbåt	3 916	4 460	5 704	7 348	8 396
Annet fartøy ¹	4 934	1 149	2 110	1 530	1 488
Sum	13 576	8 631	11 105	12 807	15 014

Tabell 2. Antall anløp fordelt på type fartøy – alle kaier i Alta (kommunale og private)

¹ Annet fartøy er samlepost for anløp som ikke er sortert på fartøytype. Over 80% av fartøyene i denne kategorien er servicefartøyer tilknyttet oppdrettsnæringen. Tallet er totalt for alle kaier i Alta.

	2017	2018	2019	2020	2021
Terminalkaia	559	415	438	482	506
Marinekaia	637	623	236	529	502
Hurtigbåtkaia	2 301	2 405	2 576	1 509	1 724
Rutebåtterminal			167	1 508	1 849
Bullkaia				156	104
Sum	3 497	3443	3 417	4 184	4 685

Tabell 3. Antall anløp ved kai – alle fartøytyper

Gods pr lastetype	2017	2018	2019	2020	2021
Annet stykkgoods				12 543	13 392
Petroleums produkter	45 765	42 504	67 329	54 589	56 809
Sement i bulk	23 314	20 249	19 020	25 126	26 800
Nefelinsyenitt	238 243	323 000	284 148	251 918	236 047
Nefelinsyenitt/paller	13 558	2 170	29 702	17 896	13 124
Skifer	18 978	17 990	26 398	32 334	16 659
Sand/Asfalt	33 606	47 056	25 514	59 988	55 284
Trelast	2 401	694	0	0	
Annen tørr bulklast	987		0		
Stål/betongprodukter	4 500	1007	169	2322	4205
Sum	381 352	454 670	452 280	456 714	422 319

Tabell 4. Mengde gods i tonn fordelt på lastetype – alle kaier i Alta (kommunale og private)

1.7 Prosjekter:

Havnekontor

Beslutning om utvidelse av havnekontoret ble tatt i april 2020, og prosjektstart var 1. juni samme år. Opprinnelig skulle overtakelse av bygget være i slutten av desember 2020, men ble ganske tidlig utsatt til medio januar 2021. Overtakelse ble gjennomført 18. januar 2021, og er gjennomført innenfor de økonomiske rammene.

Cruise- og flerbrukskai

Havnestyret avga sin sluttrapport for ny cruise- og flerbrukskai til kommunestyret i 2020. Siden den gang har havnestyret og administrasjonen arbeidet aktivt for at kommunestyret skal ta en beslutning om utbygging og finansiering av ny kai. I løpet av høsten 2021 ble behovet for ny kai tydelig da flere cruiseanløp ble kansellert på grunn av manglende og dårlige kaiforhold. Kommunestyret vedtok derfor i sitt møte i desember at det i løpet av første kvartal 2022 skal utarbeides beslutningsgrunnlag for finansiering og utbygging av ny cruise- og flerbrukskai i Bukta.

1.8 Andre forhold

Arbeidsmiljø og likestilling

Alta Havn KF har ikke hatt skader eller ulykker for noen av sine ansatte i 2021. Sykefraværet var 2% (sykemelding og egenmelding). Det har ikke vært materielle skader utover normal slitasje.

I løpet av 2021 har en ansatt gått av med AFP. Fra og med 1. juni har Alta havn to ansatte og andelen menn er 100%. I styret er 2 av fem faste medlemmer kvinner, mens tre av fem varamedlemmer er kvinner. Ved nyansettelser skal det vektlegges å oppnå best mulig kjønnsbalanse blant ansatte.

Ytre Miljø

Alta Havn KF har ingen utslipp til det ytre miljø.

Etikk og kontroll

Som del av det kommunale forvaltningsområdet legger Alta havn KF kommunens etiske retningslinjer til grunn for sin utøvelse av myndighet, og som etisk plattform for atferd og holdninger blant ansatte.

Alta havn har internkontroll bestående av rutiner for alle de viktige operasjonelle og administrative forhold. En del av disse kontrollene er knyttet til elektroniske systemer, f.eks. økonomi, arkivsystem mv.

Økonomi og administrasjon

Regnskapsfører for Alta havn KF er Ekstern Regnskap AS. Revisor er Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Alta havn bruker regnskapssystemet Xledger. Xledger støtter kommunal regnskapsføring og krav gitt fra KOSTRA. I tillegg gir systemet en god innsynsløsning, rapportering og budsjettstøtte, og har funksjoner for elektronisk faktura behandling, og muligheter for håndtering av reiseregninger. For timeregistrering, og administrering av ferie og fravær benytter Alta havn systemet Timeflex.

Alta havn har elektroniske systemer for drift og vedlikehold FDV (Famac), post og arkivsystem (Public 360 online) og automatisk registrering av skip innen havneområdet (Shiplog).

Alta havn har i 2021 tatt i bruk nytt system (HavnaMi) for å administrere marinaplasser. Systemet baserer seg på stor grad av selvbetjening og forenkler det økonomiske og administrative arbeidet for Alta havn.

1.9 Regnskap

Regnskapet for 2021 er ført etter kommunelovens prinsipper.

Årets resultat:

Alta havn KF hadde driftsinntekter på kr. 8.368.200,- og driftsutgifter på kr. 8.333.523,- i 2021. Netto driftsresultat etter finansinntekter/kostnader og motpost avskrivninger viser et overskudd på kr 337.116,-.

Det er ikke gjort nye investeringer 2021, men sluttoppgjør for utvidelse av havnekontoret i 2020 er bokført i 2021. Sluttoppjøret er finansiert med lån og bruk av fond. Det er ikke tatt opp nye lån i 2021.

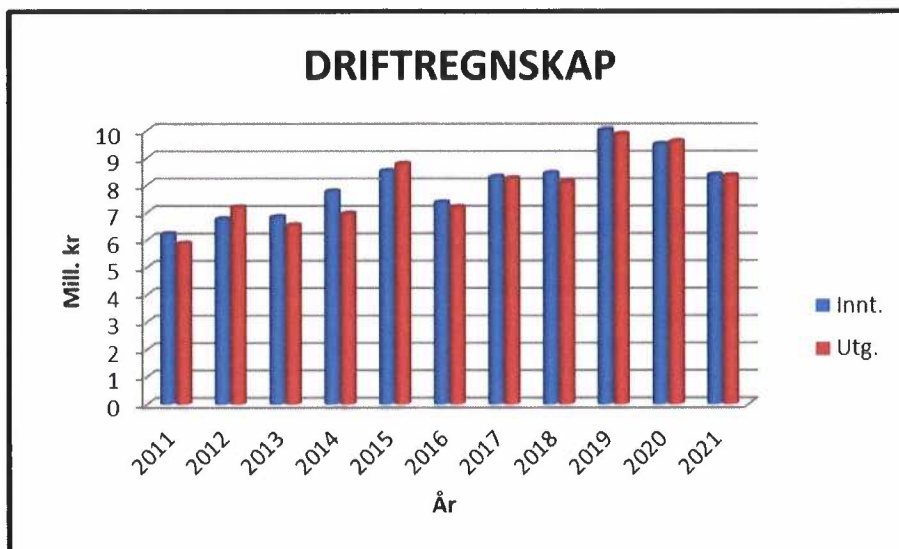

Fig. 2. Brutto driftsinntekter/utgifter 2011-2021

Vedlikehold og drift av kommunale kai- og marinaanlegg:

Konto Navn	Regnskap pr 31.12.21
D100 TERMINALKAIA	102 998
D101 HURTIGBÅTKAIA	284 917
D102 BULL KAIA	88 050
D104 ESSOKAI	3 051
D105 MARINE-KAIA	44 486
D106 URNESBUKTA MARINA	157 768
D112 STOREKORSNES KAI	75 489
D113 SOREKORSNES MOLOKAI	5 330
D114 STOREKORSNES MARINA	149 208
D120 KORSEFJORD MARINA	103 938
D122 STORE LERRESFJORD KAI	7 046
D130 KVALFJORD MARINA	33 670
D132 BIA FLYTEKAI	16 487
D139 ALTA RUTEBÅTTERMINAL	207 947
Sum	1 280 385

Tabell 5. Drift- og vedlikeholdskostnader av kommunale kai- og marinaanlegg. Kostnader til lån er ikke tatt med i tabell 5.

Investeringsprosjekter

Navn	Regnskap pr 31.12.21
UTVIDELSE AV HAVNEKONTOR	641 136
Sum	641 136

Tabell 6. Investeringskostnader i infrastruktur og kommunale kaianlegg.

2.0 Styrets oppsummering:

Styret har i 2021 avholdt 5 styremøter og behandlet 26 saker. Styret har som målsetning å videreutvikle havnevesenet til en effektiv og moderne bedrift som skal yte service til brukere av Alta Havn.

Aktiviteten i Alta havn varierer mellom år, men er generelt økende over tid. Det er særlig innenfor persontransport og cruise aktiviteten har økt de siste årene. Men i likhet med 2020 har 2021 vært et år preget av koronapandemien. Det er særlig cruiseaktiviteten som har blitt rammet. Det var planlagt over 60 anløp dette året, men kun ni ble gjennomført, og da med små skip og få passasjerer underlagt strenge smitteverntiltak. Men også annen aktivitet knyttet til turisme og persontransport har vært lavere enn normalt.

Allerede før inngangen til 2021 var man klar over at cruisetrafikken ville bli betydelig redusert i forhold til det som var planlagt, og budsjett ble utarbeidet på bakgrunn av denne informasjonen. Som følge av svikt i cruisetrafikken ser man derfor i regnskapet at både inntekter og utgifter ble betydelig redusert i forhold til tidligere år. En konsekvens av reduserte inntekter er at man har utsatt noen oppgaver og ikke gjennomført investeringer i 2021.

Selv om noe vedlikehold og investeringer har blitt utsatt har Alta havn arbeidet med strategiske oppgaver og tiltak som vil ha betydning for utvikling og drift av havna i mange år fremover. Blant annet har Alta havn deltatt i arbeidet med kommunens eierskapsmelding hvor fremtidig organisering av Alta havn og formålet med Alta industribygg AS var punkter som særlig skulle gjennomgås. Konklusjonen var at inntil Alta havn har laget ny havnestrategi avventer kommunestyret en beslutning om fremtidig organisering og Alta havn fortsetter inntil videre som kommunalt foretak. I kjølvannet av dette har havnestyret igangsatt arbeidet med ny havnestrategi, og vil avgi sin innstilling til kommunestyret i løpet av første halvår 2022.

Av konkrete tiltak er arbeidet med å utarbeide grunnlag for investeringsbeslutning til ny Cruise- og flerbrukskai iverksatt, og kommunestyret ønsker saken behandlet i løpet av våren 2022. Bakgrunnen for at bygging av ny cruise- og flerbrukskai aktualiseres er at Alta opplever stor interesse fra cruiseselskapene, men at skipene er for store til å kunne komme på grunn av restriksjoner knyttet til eksisterende kai. Alta havn har derfor måtte avvise flere titalls skip i de kommende sesonger, og både havn og reiseliv har gått glipp av millioninntekter.

Alta havn har innført noen nye systemer som skal bidra til mer effektiv drift og tilgjengelighet. Blant annet har man innført nytt system for administrering av marinaplasser som skal gi kunden enkel og god oversikt over båtplasser og eget kundeforhold. Innenfor miljø er det innført system for rapportering av utslipp til luft fra cruiseskip mens de ligger til kai (EPI – Environmental Port Index). EPI er et samarbeid mellom flere cruisehavner i Norge og drives DNV GL.

I forbindelse med ny Havne- og farvannslav i 2020 ble en større del av farvannsforvaltningen overført til staten, og grunnlaget for havnene til kreve inn farvannsavgiften ble mindre. Farvannsavgiften er et selvkostområde og kan dermed kun brukes til spesifikke oppgaver.

Alta havn har derfor vedtatt å ikke kreve inn farvannsavgift i 2021, men å kompensere dette med økt kaivederlag. Selv om havna har utgifter til rydding av farvannet (is og tømmer), er erfaringene etter ett år at beslutningen var hensiktsmessig både økonomisk og ressursmessig. Alta havn opplever samarbeidet med kystverket om farvannsforvaltningen som meget god.

Fremover vil det være viktig å ha en god strategi som viser retning og mål slik at havna blir en viktig tilrettelegger for sjøbasert aktivitet og næringsutvikling generelt. Havna må organiseres og bemannes for å møte fremtiden utfordringer.

Alta, 17.2. 2022

Tine Klevstad
Styreleder

Leif Asmund Nilsen
Styremedlem

Foe

Hege Christin Bjørkmann
Styremedlem

Espen Joramo
Styremedlem

Arnt Trygve Nilsen
Ansattes repr.

Hans Roar Christiansen
Havnesjef